

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23238 Переклад з іспанської та з англійської мов
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

02.02.2024 р.

Справа № 0779(П)/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Гудманян Артур Грантович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бутченко Тарас Іванович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П. – представник ЗВО,

Шиянова Ірина Михайлівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23238
Назва ОП	Переклад з іспанської та з англійської мов
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.051 романські мови та літератури (переклад включно), перша - іспанська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Програма спрямована на комплексну підготовку майбутніх спеціалістів у галузі перекладу. ОПП охоплює різні аспекти письмового та усного перекладу. Реалізація програми включає в себе блоки на вибір студентів, які відповідають місії та стратегії університету. Використання традиційних та інноваційних підходів у навчанні відповідає стратегії розвитку ЗВО та сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі, зміст і складові освітньо-професійної програми відповідають меті діяльності ЗВО з глибокої підготовки фахівців, зазначеної в Статуті університету. ОПП проходить опитування стейкхолдерів, підтвержені зустрічами з фокус-групами. Крім того мають місце і опитування студентів щодо їхньої задоволеності навчанням за освітніми компонентами та в цілому ОПП. Погоджуємося із зауваженням ЕГ про неврахування змін у структурі ОПП, запропонованих у протоколах за 2019 р. До того ж пропозиції від студентів за 2020 р. не відображені у протоколах, а от же – не враховані. Результати дослідження Навчально-наукового інституту філології, надані на запит ЕГ, свідчать про загально позитивну оцінку якості освітніх послуг ОПП. Зауваження і пропозиції здобувачів та роботодавців обговорюються на засіданнях кафедри. Разом з тим погоджуємося із ЕГ, що оновлення ОПП не є систематичними, через що частина пропозицій залишається неврахованою. Цілком позитивно оцінюючи плани ОП щодо співпраці з базою виробничої практики (перекладацької агенції “Translation Agency Fresh Translation), зауважимо, що описані у протоколі плани і наміри не впливають на поточний стан речей на ОП, що акредитується. Позаяк поточної акредитації стосуються факти і події, які відбулися на момент акредитації, а не які можливо відбудуться у майбутньому. Крім того зауважимо, що для успішного проведення виробничої практики одного плану практики, хоч і детального, замало. Для успішного проведення виробничої практики бази варто розробити детальну програму виробничої практики, особливо враховуючі ту кількість практикантів, яку обіцяє приймати перекладацька агенція (одразу із декількох ОП кафедри). Погоджуємося із ЕГ щодо часткової відповідності підкритерію 1.2.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Погоджуємося з ЕГ, що сучасні тенденції у розвитку міжнародних відносин та ринку праці породжують попит на кваліфікованих фахівців, які володіють іспанською та англійською мовами на високому рівні та можуть працювати як перекладачі. Ця потреба відображена у меті та ПРН ОПП. Випускники програми мають можливість працювати у

різних галузях, таких як освіта, наука, літературно-видавнича сфера, засоби масової інформації, агентства PR-технологій, фонди, спілки, фундації, музеї, мистецькі та культурні центри тощо. Обов'язкові та вибіркові курси забезпечують студентів базовими знаннями, але на жаль, не відповідають тенденціям розвитку галузі. Для того щоб відповідати сучасним тенденціям на ринку перекладацьких послуг ОПП, що акредитується вочевидь бракує таких ОК як Менеджмент перекладацьких проєктів, Технології перекладу чи хоча б Автоматизовані системи перекладу, Постредагування машинного перекладу, Локалізація тощо. Саме наявність цих дисциплін уможливить безпроблемну інтеграцію випускників ОП у зазначені вище галузі та сектори економіки.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП "Переклад з іспанської та англійської мов" отримала схвалення від Вченої ради КНУТШ 02.03.20 р. Структура та зміст програми відповідають стандарту вищої освіти. Порівняльний аналіз з існуючим стандартом ВО показує відповідності ІК, ЗК. Програма включає деталізацію ФК та ПРН з урахуванням особливостей ОПП. Курси практичної підготовки з обох мов – іспанської та англійської – також призначені для формування знань літературної мови, діалектів, соціальних варіантів (ПРН 9, 10), а також навичок у створенні текстів різних жанрів та стилів (ПРН 11). Забезпечення вказаних цілей відбувається за допомогою різних методів та засобів навчання, кадрової та матеріально-технічної бази. Атестація включає комплексний підсумковий іспит із перекладу та мов, а також захист бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг НП та ОПП «Переклад з іспанської та з англійської мов» у 2020 році становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам для організації освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, визначеним Законом України "Про вищу освіту" № 392-ІХ від 18 грудня 2019 року (п. VI, ст. 9, п. 3, ст. 10) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-20#Text>. Загальний обсяг освітніх компонентів, що використовується для досягнення навчальних результатів, визначених стандартом вищої освіти, складає 180 кредитів, що становить 75% від загального обсягу освітньо-професійної програми. Решта, тобто 60 кредитів ЄКТС, призначені для вибіркових дисциплін і складають 25% від загальної кількості кредитів освітньо-професійної програми. Система вибору передбачає блоковий принцип з можливістю вибору освітніх компонентів з одного блоку, а також можливість вибору поза межами обов'язкових компонентів програми відповідно до положень Київського національного університету імені Тараса Шевченка (п.п. 2.2.2-2.2.7 "Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір дисциплін"). Здобувачі освіти мають безастережне право обирати навчальні дисципліни з обов'язкових і вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а, за умови погодження з деканом факультету / директором інституту – програм іншого рівня. Констатуємо відповідність ОП підкритерію 2.1.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОПП надає загальну інформацію про програму, описує теоретичний зміст предметної області, вказує на особливості програми та можливості працевлаштування та подальшого навчання випускників. Розкрито питання викладання та оцінювання, ресурсне забезпечення програми та академічну мобільність. ОПП включає перелік програмних компетентностей, який включає інтегральні, 13 загальних та 23.2 фахових (з них 22.1, 23.1, 22.2, 23.2 забезпечуються вибірковими блоками), а також опис 28.2 ПРН випускника (27.1, 28.1, 27.2, 28.2 забезпечуються вибірковими блоками). Також подано перелік компонентів ОПП, їх логічну послідовність та структурно-логічну схему, а також інформацію про форми атестації здобувачів. За результатами опитування фокус-групи, навчальний процес на 1 курсі не відповідає очікуванням здобувачів освіти, які виражали бажання навчатися у змішаному форматі замість запропонованого дистанційного. Причини пов'язані з місткістю гуртожитків і укріттів. Зазначаємо розбалансованість кредитів ЄКТС між іспанською (85 кредитів) й англійською мовами (36 кредитів). Об'єднання в межах ОК18 мовної та перекладацької складової не дозволяє повноцінно забезпечувати набуття наприклад, ПРН24. Здійснювати усний послідовний переклад з іспанської та англійської мов і володіти основами перекладацького скоропису (свідченням є відсутність усного перекладу на "Підсумковому іспиті з англійської мови, який, зважаючи на перекладацький вектор програми, складається з письмового перекладу українською мовою англомовного тексту та

лексико-граматичного коментаря до нього, граматичної теми з завданням і бесіди на запропоновану актуальну тему” (Коментарі, с. 7). Така практика є “сталюю традицією Шевченкового університету” (Коментарі, с. 7), однак суперечить як практикам вітчизняних ЗВО, так і практикам університетів-партнерів, як-от, <https://eac.usa.es/traduccion/>. Набуття ПРН 25 Демонструвати навички використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу передбачено в межах ОК9, ОК12 та ОК13, однак у змісті ОК12, ОК9 технології засобів автоматизації перекладу не специфіковано, а в межах ОК 13 навички володіння CAT-tools мають демонструватися, а не опановуватися. Констатуємо відсутність фіксації в ОПП чітких зв'язків між значною кількістю компонентів ОП, що може становити потенційну проблему для сукупного досягнення поставлених цілей і ПРН, про що опосередковано свідчать опитування поточних здобувачів щодо здобуття фахових компетенцій у межах ОК 4 та ОК 5. Розбалансованість обсягу кредитів на першу та другу мови, об'єднання мовної та перекладацької складової в межах однієї дисципліни, відсутність розмежування усного та письмового перекладу з англійської мови вважаємо такими чинниками, які перешкоджають повноцінному набуттю ПРН. Вибір дистанційного формату навчання на протипагу змішаному для студентів 1 курсу викликає незадоволення здобувачів освіти і потребує корегування. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 2.2.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП, що акредитується, відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія. Всі обов'язкові та вибіркові курси відповідають предметній області спеціальності та орієнтовані на розвиток загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення діяльності в обраній галузі. Особливості ОПП в: поєднанні глибокої філологічної та перекладознавчої підготовки; профільної (перекладацької) підготовки; можливості спеціалізації (галузевої, міжкультурної) в різних видах перекладу на рівні ВК; розвитку дослідницьких навичок через виконання перекладознавчих досліджень. ОПП структурована та збалансована за семестрами і роками, що сприяє досягненню освітніх цілей. Мета програми передбачає підготовку фахівців, здатних виконувати “двосторонній переклад у парах мов іспанська-українська та англійська-українська”. Згідно з ОПП, на іспанську мову виділено 85 кредитів (ОК 8 - 46 кредитів; ОК 9 - 19 кредитів; ОК 11- 3 кредити; ОК 12 - 3 кредити; ОК 20 - 6 кредитів; ОК 22 - 3; ОК 23 - 5 кредитів), на англійську мову - 36 кредитів (ОК 18), а на українську мову - 4 кредити (ОК 10). Схожа диспропорція спостерігається і на рівні виробничої практики, що сфокусована на одній мовній парі (іспансько-українській), що суперечить меті програми та тенденціям ринку, обсяг іспанського перекладу на якому є відносно невеликим <https://litcentr.in.ua/blog/2018-12-07-173> у порівнянні з англійським. Не погоджуємось із висновками ЕГ щодо активного залучення роботодавців до співпраці з ОПП, оскільки: 1) не всі з залучених до обговорення є реальними роботодавцями (як-от, Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН, представлений Жалаєм В., вірогідно не пропонує роботу з перекладу з іспанської мови, про що свідчить, наприклад, відсутність виробничих практик на цьому підприємстві); 2) зустрічі відбувались несистемно (за період 2020-2022 не зафіксовано, активувались лише протягом останнього року); 3) впливу фактичного впровадження обговорень на зміст ОП наразі не виявлено. Констатуємо часткову відповідність за підкритерієм 2.3.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів відбувається відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ, Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п.5.2.3, п.9.4) Вибір дисциплін, визначених освітньо-професійною програмою (ОПП) та навчальним планом, можливий в межах двох блоків: "Переклад у міжкультурній комунікації (іспанська мова, англійська мова)" та "Письмовий та усний галузевий переклад (іспанська мова, англійська мова)". Студенти можуть обирати дисципліни з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей. За висновками ЕГ практичної реалізації такого вибору немає. Здобувачі освіти обмежуються вибором дисциплін лише з одного з блоків на підставі рекомендацій гаранта ОПП. Практично половина дисциплін у кожному з блоків повторюється: "Переклад у сфері ділового спілкування (іспанська мова)", "Редагування текстів (українська мова)", "Основи перекладу з української мови іспанською", "Інноваційні технології у перекладацькій практиці", "Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (іспанська мова)" (7-8 семестри). Можливості порівняти теми у ВК у кожному з блоків на наявність їх дублювання немає, оскільки на сторінці кафедри (<https://philology.knu.ua/osvitni-programy/bak-oprusy-op-ta-proh-nd/035-051-b-pi/grpd-035-051-b-pi-vk/>) у вибіркового блоці 1 наявні тільки 3 програми з усього блоку: ДВС.2.07, ДВС.2.04, ДВС.2.08, ДВС.2.09., у блоці 2 відсутні програми: ДВС.1.05, ДВС.1.06, ДВС.1.10, ДВС.1.09, ДВС.1.13, ДВС.1.04. Судячи з Коментарів (с.5.), розробники ОПП наголошують на незначущості проблеми і її вирішенні за рахунок усунення повторів назв вибіркових дисциплін, а не оновлення компонентів. Зауважимо, що, враховуючи, що досягнення ПРН 25 у межах обов'язкових дисциплін ОК 9, ОК12, ОК 13 не переконливе, а забезпечується вибірковою дисципліною “Інноваційні технології у перекладацькій практиці”, невибір позбавляє здобувача можливості досягнути ПРН25. Схожа ситуація з ПРН24, що повноцінно забезпечується вибірковою дисципліною “Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису, а в ОК 18 усний переклад представлено як факультативний (відсутні окремі модулі та завдання на підсумковому іспиті). Констатуємо часткову відповідність підкритерію 2.4. через обмеженість реального вибору дисциплін, відсутність програм вибіркових дисциплін на сайті кафедри, відсутність усвідомленої політики ОПП щодо сприяння формування індивідуальної освітньої траєкторії, передбаченою нормативними актами. Дублювання до половини вибіркових дисциплін в вибіркового блоках, які переважно вибираються здобувачами, фактично робить їх обов'язковими, що порушує права здобувачів на 25% вибіркових ОК. Досягнення частини ПРН освітньої програми переважно вибірковыми дисциплінами містить потенційні ризики у випадку реального особистого вибору обов'язкових або вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

КНУТШ визначив у своїй ОПП компоненти, спрямовані на розвиток практичних навичок та вмінь, необхідних для подальшої професійної діяльності. Формування перекладацької компетентності передбачає включення ряду обов'язкових дисциплін ОПП та всіх дисциплін двох вибіркового блоків. Оцінка отриманих фахових знань проводиться під час виробничої перекладацької практики, де студенти мають можливість застосовувати теоретичні знання на практиці, виявляти суспільну відповідальність, працювати в команді та автономно, бути самокритичними, вирішувати проблеми та аналізувати інформацію з різних джерел (ЗК 1-12). Серед фахових компетентностей важливою є здатність використовувати іноземну та державну мови для забезпечення міжмовного і міжкультурного посередництва, виконувати різні види перекладу, вести ділову комунікацію, застосовувати інноваційні технології для вирішення завдань перекладу та інше (ФК 6, 8, 9, 12, 14-16, 19-21). Виробнича перекладацька практика відбувається у восьмому семестрі із відривом від теоретичного навчання, як у бібліотеці іспанського центру, так і під керівництвом роботодавців, що було підтверджено під час зустрічей з експертною групою (зустріч 6). Організація практики на освітньо-професійній програмі (ОП) регулюється відповідними документами, такими як Положення про організацію освітнього процесу у КНУТД (пункт 4.5, https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) та Положення про навчальні та виробничі практики студентів ННІФ (<https://drive.google.com/file/d/13JQpf1NBaBvR2ShE5bNb4WmqM78i3WG/view>). Здобувачі освіти також мають право самостійно вибирати місце проходження практики, що дозволяє їм формувати індивідуальну освітню траєкторію. Констатуємо відповідність цього підходу вимогам підкритерію 2.5.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Аналіз змісту ОПП, ПРН та матриці відповідності свідчить про можливість розвитку здобувачами освіти важливих міжособистісних навичок, як це передбачено у програмі. Завідаємо, що програма спрямована на формування та закріплення у студентів вищого навчального закладу таких м'яких навичок протягом усього періоду навчання. З точки зору подальшого працевлаштування, вміння самостійного та критичного мислення, креативності та ініціативності, спроможності працювати в команді, в тому числі у віртуальному оточенні, використовуючи сучасні комунікаційні технології, а також навички управління часом, стресостійкості, гнучкості та розв'язання проблем важливі. Набуття відповідних навичок передбачено безпосередньо під час практичних занять, підготовці проєктів тощо, а також через участь у творчих конкурсах, олімпіадах, культурних та спортивних заходах, круглих столах та інших активностях. В Коментарі (с. 6) зазначається, що НПП популяризують участь здобувачів у різноманітних заходах (кар'єрних фестивалях, профорієнтаційній роботі тощо), однак під час зустрічей ЕГ зі студентами (зустріч 3) та викладачами (зустріч 2), підтверджені усвідомлення здобувачами можливостей і мети таких заходів виявлено не було, а викладачі та гарант ОПП не вважають за доцільне підкреслювати важливість таких ініціатив серед студентів. За відсутності достатніх доказів ефективної діяльності НПП щодо сприяння soft skills у студентів, констатуємо часткову відповідність підкритерію 2.6.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Наразі офіційно затверджений професійний стандарт в Україні відсутній. ОПП не передбачає надання професійної кваліфікації. Наведені в СО СТТУ АПУ 001-2000. Кваліфікація та сертифікація перекладачів. Спільні вимоги. Всеукраїнська громадська організація «Асоціація перекладачів України». Київ-2000; СТТУ АПУ 002-2000. Послуги з письмового та усного перекладу. Спільні правила та вимоги до надання послуг. Всеукраїнська громадська організація «Асоціація перекладачів України». Київ-2000 (<http://www.uta.org.ua/standards>) не є офіційно затвердженими професійними стандартами для українського ринку лінгвістичних послуг.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Організація навчального процесу в КНУТШ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-1_04_2022.pdf). Згідно з цим Положенням, обсяг часу, який відводиться для самостійної роботи студентів на ступені бакалавра, становить від 50% до 67% (див. стор. 45). За навчальним планом ОПП це приблизно 56% фактичного навантаження на студента. Зміст самостійної роботи для кожної конкретної дисципліни формується за допомогою робочої навчальної програми (РПНД) для цієї дисципліни і забезпечується відповідними навчально-методичними ресурсами, завданнями та вказівками викладача. Самостійна робота також може включати в себе індивідуальні завдання, такі як курсові роботи/проєкти та кваліфікаційні роботи. Під час зустрічі з ЕГ, студенти підтвердили, що отримують завдання від викладачів та здатні самостійно працювати, використовуючи ресурси бібліотеки кафедри, бібліотеки іспанського центру, центру англійської мови та інформаційних ресурсів, а також користуючись бібліотекою КНУТШ. Ефективність самостійної роботи студентів оцінюється викладачами під час проміжного та підсумкового контролю. Результати опитування свідчать про те, що здобувачі освіти загалом вважають розподіл часу між аудиторною та самостійною роботою збалансованим. Під час обговорення з ЕГ (зустріч 3), студенти підтверджують, що їхнє тижневе навчальне навантаження не перевищує вказаного часу. ЕГ визнає відповідність підкритерію 2.8.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до КНУТШ у 2023 році розроблені Приймальною комісією відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році. Схвалені Вченою радою КНУТШ (протокол №11 від 24.04.2023), вони були введені в дію наказом ректора (наказ № 323-32 від 25.04.2023) і доступні за посиланням (<https://cutt.ly/MwIhtQEW>). Необхідну інформацію щодо процедури вступу, переліку спеціальностей, термінів прийому та переліку необхідних документів розміщено на сторінці Приймальної комісії (<https://vstup.knu.ua/rules>) та на сторінці Навчально-наукового інституту філології у вкладці “Вступ” (<https://cutt.ly/CwOROmJA>). Ці ресурси також містять контактні телефони та електронні адреси для отримання додаткової інформації. Учасники фокус-груп підкреслили, що активно використовували месенджери, чати та сторінки університету у соцмережах під час вступу, здатні були отримати необхідну інформацію в телефонному режимі через представників приймальної комісії. Експертна група переконалася, що правила прийому відповідають чинному законодавству, не містять дискримінаційних положень та є чіткими та зрозумілими. Відзначається відповідність підкритерію 3.1.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Конкурсний відбір для вступу на перший курс програми бакалавра базується на результатах повної загальної середньої освіти. У Додатку 2.5 (<https://vstup.knu.ua/rules>), який визначає перелік конкурсних предметів та їхні вагові коефіцієнти для абітурієнтів з повною загальною середньою освітою на дану освітньо-професійну програму (ОПП), встановлено такі конкурсні предмети та вагові коефіцієнти з предметів НМТ або результатів сертифікатів ЗНО 2019-2021: Українська мова (0,40), Математика (0,30), Історія України (0,30), Іноземна мова (0,40), Біологія (0,20), Фізика (0,20), Хімія (0,20). Це відповідає пункту 7 розділу VII додатку 7 Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році МОН України (<https://cutt.ly/TwORAo8E>). Даний розподіл коефіцієнтів враховує особливості ОПП. Згідно зі статистичними даними ЄДЕБО на 2023 рік, на дану ОПП було подано 102 заяви, з яких 9 абітурієнтів були зараховані на державну форму та 3 на контрактну. Середній бал абітурієнтів склав 164 бали (<https://cutt.ly/2wIhviZT>). Цю інформацію підтверджено під час зустрічі з відповідальним секретарем приймальної комісії Л. Стеблиною (зустріч 4). Констатуємо відповідність критерію 3.2.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Положення щодо визнання результатів навчання в інших закладах вищої освіти визначено в таких документах: “Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ” (<https://cutt.ly/mwIhZjG1>), “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ” (<https://cutt.ly/LwIhLlHb>), та Наказом Ректора від 12.07.2016 р. № 603-22 “Про затвердження Порядку проведення в КНУТШ атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року” (<https://cutt.ly/GwIhXBAs>), “Положення про порядок перезарахування результатів навчання” (<https://cutt.ly/owIhCayZ>), та “Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки” (Наказ МОН України від 18.01.2018, № 54) (<https://tip.de/shf42>). За даними ЕГ, викладачі і студенти ознайомлені з основними положеннями цих документів, координатор академічної мобільності по університету надає підтримку студентам перед початком мобільності. Кожен студент складає індивідуальний навчальний план із вказівкою дисциплін для перезарахування, який погоджується з завідувачем кафедри та затверджується директором Навчально-наукового інституту філології. Після завершення періоду мобільності студент подає координатору довідку з оцінками отриманими в іншому закладі для внесення їх у відомість. Представник відділу академічної мобільності Л. Галич підтвердила цей процес на зустрічі (зустріч 8). Аналіз індивідуальних навчальних планів учасників програм академічної мобільності в Університеті Сантьяго-де-Компостела та Кадіському університеті (Erasmus+), свідчить про чіткість та зрозумілість процедури перезарахування результатів навчання, де, наприклад, з 28 кредитів перезараховується від 15 до 20 кредитів, в залежності від року навчання. Перезарахування відбувається в межах обов'язкових та вибіркового фахових дисциплін: “Практика іспанської мови”, “Іспанська мова в міжкультурній комунікації”, “Історія іспанської мови”, “Стилістика іспанської мови”, “Англійська мова та переклад” та інших. За відсутності системних проблем щодо визнання результатів навчання за академічною мобільністю на освітньо-професійній програмі (ОПП) підтверджуємо відповідність підкритерію 3.3.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У КНУТШ діє нещодавно прийняте “Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка” (<https://cutt.ly/cwORBzMA>), яке було затверджено 06.02.2023 р. Згідно з цим документом, правила та процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначені чітко

та зрозуміло. Проте, проректор з науково-педагогічної роботи А. Гожик вказав на те, що, незважаючи на увагу до неформальної освіти з 2012 року, її результати не були врегульовані до моменту національної регуляції, яка набула чинності згідно з наказом МОН України від 08 лютого 2022 року №130 “Про затвердження Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти”. Під час зустрічей із НПП (зустріч 2), здобувачами ОПП (зустріч 3) та представниками студентського самоврядування (зустріч 7), ЕГ встановила, що неформальна та інформальна освіта не використовується в широкому обсязі з часу введення зазначеного Положення: отримання учасниками Літньої філологічної школи у липні 2023 р. сертифікатів не було перезараховано через відсутність такого запиту від студентів. Аргументація в відповіді на зауваження ЕГ: “ми не маємо права силовати студентів йти на програми неформальної освіти”, на думку ГЕР, хибна: в рекомендаціях ішлося не про примус, а про інформування студентів і активну позицію ЗВО щодо можливостей (зарахування) неформальної та інформальної освіти, необхідність якої підтверджували і НПП програми. У зв'язку з вищезазначеним, констатуємо часткову відповідність критерію 3.4.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання й викладання за ОПП “Переклад з іспанської та з англійської мов” визначені п.3, п.4 “Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ” (<https://cutt.ly/mwIpED4i>). На ОПП освітній процес організовано у формі навчальних занять (лекції, семінари, практичні, індивідуальне навчальне заняття, консультація), самостійної роботи, практичної підготовки та контрольних заходів. Викладачі надають перевагу діяльнісно-комунікативному методу навчання, використовують різні методи і прийоми, враховують запити студентів. Під час дистанційного та змішаного навчання застосовують онлайн-інструменти платформ Google meet, Zoom для синхронної комунікації. Для асинхронного навчання використовують електронні скриньки, сервіси Google forms, Google Glass, Classtime. Опрацьовані нормативні документи та результати інтерв'ювання упевнюють у дотриманні принципів студентоцентризму та академічних свобод. Свобода дослідження реалізована у виборі тем бакалаврської роботи. Свобода отримання знань реалізована через вільний вибір блоку дисциплін та можливості формування індивідуальної траєкторії навчання. Свобода викладання забезпечена вільним вибором форм та методів роботи зі студентами, що було підтверджено НПП (зустріч 2). Зустріч зі здобувачами ОПП (зустріч 3) завідчила, що форми та методи викладання та навчання сприяють досягненню ПРН, відповідають академічним свободам та орієнтовані на студентів. На запит ЕГ отримала результати опитувань, здійснених Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень КНУТШ (2019 р. вступу). Констатуємо, що 100% мають позитивну думку щодо якості викладання дисциплін (п. 3.2.), 50% опитаних ствердно відповіли на судження про використання сучасних технологій та методів навчання, спрямованих на підвищення ефективності засвоєння знань (п. 3.3), хоча матеріального підтвердження наявності і застосування спеціалізованого ПЗ виявлено не було; 75% опитаних вказали на те, що викладачі загалом враховують індивідуальні особливості, освітні потреби, можливості та здібності усіх студентів (п. 3.4), що свідчить на користь студентоцентрованого підходу до викладання. Отже, проведений аналіз чинних положень КНУТШ, інформації, отриманої під час зустрічей із викладачами і здобувачами, результати анкетування здобувачів дають підстави стверджувати, що форми та методи навчання та викладання відповідають меті ОПП та сприяють досягненню заявлених у ній ПРН. ЕГ констатує відповідність підкритерію 4.1.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На веб-сайті КНУТШ надано достатню кількість інформації, що стосується змісту освітнього процесу. В розділі “Освітні програми” на сайті ННІФ активні посилання на освітні програми, навчальний план, РПНД для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів, програму практичної підготовки та атестаційні екзамени (<https://cutt.ly/swIolPKr>). За словами студентів (зустріч 3), викладачі на початковому занятті інформують про мети навчання та очікувані результати. Особлива увага приділяється критеріям оцінювання, які регламентує розділ 7 “Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ” (<https://cutt.ly/mwIpED4i>). Доступ до цього положення є відкритим. Розклад та графік сесій розміщені на дошці оголошень. Інформація про проміжні атестації публікується на кафедрі та своєчасно сповіщається студентам. РПНД мають стандартизовану структуру, що забезпечує цілісне розуміння дисципліни, її змісту та навчальних результатів. За результатами зустрічей зі здобувачами освіти висловлено позитивне враження від зрозумілості та доступності всієї необхідної інформації. Аналіз результатів опитувань за ОПП (вступ 2019 р.) підтверджує, що 50% опитаних має позитивне враження щодо доступності та зрозумілості змісту дисциплін та критеріїв оцінювання (п. 1.8). Констатуємо, що студенти ознайомлені з цілями навчання та критеріями оцінювання, а також вважають, що спосіб інформування є зручним та ефективним. Це дає підстави засвідчувати відповідність підкритерію 4.2.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Впровадження досліджень у навчання за ОПП реалізується відповідно до п. 4.1. "Статуту КНУТШ" (<https://cutt.ly/Y36sjY3>) та "Положенню про науково-дослідну роботу в КНУТШ" (від 2013 року) (<https://cutt.ly/n36sWhE>), висновки ЕГ доводять ефективність імплементації наукових досліджень у навчальний процес. Дослідницька компонента включена у зміст та методи навчання в ОК19, ОК20, ОК21. Зокрема, частина з комплексного ОК20 - курсова робота, спрямована на "оволодіння студентами сучасними методами дослідження та роботи з науковою літературою з проблем порівняльної лексики та порівняльної граматики" (с.3 РПНД). Аналіз переліку тем курсових робіт, отриманих на запит ЕГ, доводить їхню актуальність та врахування сучасних тенденцій романістики. ОПП включає в себе ОК14 "Кваліфікаційна робота бакалавра", яка передбачає "виявлення перекладацьких проблем, породжених об'єктом дослідження, та пошук загальних шляхів їх вирішення" (с.3 РПНД). Темі затверджених бакалаврських робіт з 2017 року розміщені на сторінці ОПП (<https://cutt.ly/mwIo2ov9>). Здобувачі освіти заохочуються до участі у Всеукраїнських наукових читаннях "Філологія XXI сторіччя: традиції і новаторство", однак, за інформацією про наукову діяльність студентів <https://cutt.ly/swIolPKr>, за 2017-2021 роки реалізовано лише 6 доповідей на конференціях та опубліковано 1 статтю. Студенти і випускники не підтвердили участі в наукових конференціях та написання наукових статей. Результати розробки кафедральної теми "Актуальні питання перекладознавства та стилістики романських мов" (16КФ044-08) розміщені на сайті кафедри (<https://cutt.ly/mwIo7r8q>). Наукові досягнення викладачів частково втілено в їх власних навчально-методичних виданнях для різних окремих ОК. Враховуючи недостатню залученість здобувачів до науково-дослідницької діяльності, констатуємо часткову відповідність підкритерію 4.3.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Вивчення документації та зустрічі з фокус-групами представників ЕГ засвідчує оновлення змісту освіти. За словами НПП та керівництва навчально-методичного відділу, робочі програми переглядаються щорічно, можуть бути пролонговані або оновлені. Однак на думку ГЕР, вплив роботодавців на оновлення ОП не може вважатися системним: у наданих на запит ЕГ витягах із протоколів засідань кафедри та робочих груп відсутні дотичні дані з жовтня 2019 по червень 2023 року; не прослідковується ухвалених рішень щодо змін, запропонованих до ОП роботодавцями. Документам щодо моніторингу змісту ОК бракує конкретики: на сторінці ОПП не можна відстежити дані останніх оновлень ВК, дати засідань кафедри та навчально-методичних семінарів, на яких обговорюються оновлення, відсутні. За спостереженнями ЕГ, ініціатива щодо оновлення ОК, в основному, виходить від викладачів, а не є результатом системної стратегії ЗВО. В РПНД обов'язкових і вибіркових дисциплін ОК4, (№ 6, 7), ОК23 (№ 2), ВК «Переклад у туристичній сфері» (№ 8), ВК «Редагування текстів» (№ 25, 30) наявні невинуватні посилання на російськомовні джерела. В ОК, у межах яких передбачено набувати ПРН 25. Демонструвати навички використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу (ОК9, ОК12, ОК13) серед рекомендованих джерел - лише корпусні інструменти, що не є основними засобами автоматизації перекладу, натомість основні – CAT-tools – відсутні. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 4.4 у зв'язку з відсутністю системної співпраці з роботодавцями щодо оновлення змісту освіти відповідно до сучасних практик, належної фіксації результатів та імплементації в ОП, в тому числі, й на рівні рекомендованих навчальних матеріалів.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Аналіз ВСО та зустрічей із фокус-групами переконує в наявності позитивних практик, відповідних до Стратегії інтернаціоналізації КНУТШ на 2023 рік, і реалізованих через освітню діяльність, наукову діяльність, передачу знань і технологій, а також міжнародну академічну мобільність (докладніше див. за посиланням: <https://cutt.ly/TwIpYhbm>). ЗВО укладено договори з університетами Іспанії (Університетом Сантьяго-де-Компостела, Кадіським університетом, на етапі пролонгації – з університетом Гранади), в межах яких відбуваються наукові стажування, в тому числі, викладання в університетах-партнерах, участь у міжнародних проєктах для викладачів і здобувачів, відкрито Центр Іспанської мови та культури. Викладачі активно беруть участь у міжнародних проєктах, навчанні, тренінгах, симпозіумах, семінарах, конференціях та стажуваннях за кордоном (У Болгарії, Польщі, Франції тощо). Ефективною є діяльність відділу академічної мобільності, на сторінці якого розміщена актуальна інформація про міжнародні програми обміну, грантові проєкти та можливості академічної мобільності, включаючи віртуальну (<https://cutt.ly/p36hEYd>). На сторінці ОПП у розділі "Академічна мобільність" розміщена інформація про міжнародну мобільність (<https://cutt.ly/gwIrkU8c>). За період 2017-2023 років 20 студентів мали можливість провести семестрове навчання в університетах Кадіса, Сантьяго-де-Компостела, Деусто, Валенсії та Гранади. На даний момент 6 студентів знаходяться на семестровому навчанні в рамках академічної мобільності у Університеті Сантьяго-де-Компостела та Кадіському університеті. ЕГ отримала відповідні документи, які підтверджують наведену інформацію. Здобувачі та випускники також залучені до інформування про можливості академічної мобільності. Зокрема, на сторінці ОПП представлена презентація випускниці О. Кулібаби "Відповіді на популярні запитання від учасниці програми Erasmus+" (<https://cutt.ly/cwOZUuTt>). Викладачі та здобувачі мають можливість безкоштовного користування міжнародними базами даних (Scopus, Web of Science) з серверів бібліотеки, про що свідчили як здобувачі (зустріч 3), так і в.о. директора Наукової бібліотеки ім. Масимовича С. Канєвська (зустріч 8). Констатуємо відповідність підкритерію 4.5.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Критерії оцінювання та форми проміжного і підсумкового контролю чітко, зрозуміло та прозоро визначені в РНПД для всіх ОК. Ці критерії ґрунтуються на відповідних положеннях "Про організацію освітнього процесу у КНУТШ", розділ 4.6 (доступно за посиланням: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). В ході зустрічей з НПП (зустріч 2), представниками студентського самоврядування (зустріч 7), та адміністративним персоналом (зустріч 8) було підтверджено, що всю необхідну інформацію про мету, попередні вимоги, навчальні цілі, ПРН, схеми формування оцінок, критерії, організацію оцінювання, тематичне наповнення, рекомендовані джерела інформації здобувачі отримують з Робочого плану навчання та програм, розміщених на сторінці випускової кафедри "Теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова". Проте, на зустрічі з виявлено, що здобувачі проявляють недостатню обізнаність з критеріями оцінювання, які описані в Робочому плані навчання та програмах. На веб-сайті ННІФ КНУТШ (<https://philology.knu.ua/studentam/navchalnyi-protses/>) доступна інформація щодо графіку навчального процесу, розкладу занять, сесій та підсумкової атестації. Поточний контроль переважно проводиться у формі усних або письмових завдань на кожному практичному чи семінарському занятті, а модульний контроль включає тестування та підсумкові завдання. Підсумковий контроль за бакалаврською роботою включає 60 балів за поточне оцінювання та модульні контрольні роботи, а також 40 балів за іспит. Здобувачі, які набирають менше 36 балів, не допускаються до іспиту і проходять підсумковий контроль в формі тестового завдання в кінці семестру. Перекладацька практики завершується диференційованим заліком відповідно до "Положення про навчальні та виробничі практики студентів ННІФ" (<https://drive.google.com/file/d/13JQpflNBaVvR2ShE5bNb4WmqM78i3WG/view>) та робочої програми ОК13. Дати проведення екзаменаційної сесії затверджуються відповідним наказом Ректора. Темі кваліфікаційних робіт знаходяться на веб-сайті освітньо-професійної програми "Переклад з іспанської та з англійської мов". Організація підсумкового контролю за бакалаврською роботою відбувається публічно та відкрито, з дотриманням вимог, викладених в РП ОК14 (доступно за посиланням: <https://drive.google.com/file/d/1YvO2zUUP56YxxU11CFZo7yOJYVMwrqXI/view>). Методичні рекомендації з підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт можна знайти за посиланням: <https://drive.google.com/file/d/1ybQZwbRd6U2uGzxXR1BC5IMNhrCTt7EL/view>. Всі ці процеси відповідають вимогам "Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату у КНУТШ" (доступно за посиланням: <https://knu.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf>). Констатуємо відповідність цих заходів підкритерію 5.1.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідно до Стандарту вищої освіти України для спеціальності 035 "Філологія" на першому (бакалаврському) рівні (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/035-Filolohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>) у розділі VI, "Форми атестації здобувачів вищої освіти", вказується, що атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі атестаційного екзамену з метою оцінювання досягнень ПРН, визначених ОП. Атестація для ОПП "Переклад з іспанської та з англійської мов" відбувається у формі складання комплексного підсумкового іспиту з перекладу з іспанської мови, іспиту з англійської мови, а також захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи. Темі кваліфікаційних робіт відповідної спеціалізації визначаються викладачами випускової кафедри та затверджуються на засіданні кафедри. Докладна інформація про теми кваліфікаційних робіт доступна на веб-сайті ННІФ КНУТШ у розділі освітніх програм 035.051 «Переклад з іспанської та з англійської мов» (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-051-b-pi/>) для здобувачів з 2017-2018 навчального року до 2022-2023 навчального року. Інша важлива інформація, така як графік навчального процесу, розклад занять та інші матеріали, розміщена в розділі «Робочі програми навчальних дисциплін» (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-051-b-pi/rpnd-035-051-b-pi-ook/>) кафедри теорії і практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова. Констатуємо відповідність підкритерію 5.2.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Перевірка досягнень здобувачів здійснюється під час різноманітних контрольних заходів, форми та методи яких визначені у «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (розділ 4, 7); «Положенні про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ» (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20opro%20DEK.doc>); «Тимчасовому порядку проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok%20zal_ekz%20sesii%20dyst_tech.pdf). Під час зустрічі ЕГ із здобувачами та представниками студентського самоврядування, студенти засвідчили ознайомленість із критеріями оцінювання в дисциплінах, практиці та кваліфікаційній роботі, однак вони не підтвердили знання щодо доступності цієї інформації в РНПД. Зауважено, що більшість семестрових контрольних заходів проводяться у письмовій формі. Для дисциплін, де лекції поєднуються із практичними чи семінарськими заняттями, поточний контроль може відбуватися у формі

усного опитування, дискусії, презентації індивідуальних чи групових робіт, що дозволяє перевірити рівень розуміння теоретичних знань. Оскарження результатів контрольних заходів не виникало, але здобувачі знають про існування такої можливості. Зустрічі з НПП (зустріч 2) і здобувачами (зустріч 3) підтвердили інформацію про використання різноманітних завдань на різних рівнях складності в лінгвістичних та літературознавчих дисциплінах. В усіх ОК чітко визначені, зрозумілі та доступні для всіх учасників правила проведення контрольних заходів, що забезпечує об'єктивність в оцінюванні. Правила включають процедури для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а також устанавлюють порядок оскарження результатів або повторного проходження контрольних заходів. Здобувачі підтверджують свою ознайомленість із зазначеними правилами. Інформація щодо термінів проведення контрольних заходів доступна на веб-сайті ННІФ. Представники студентського самоврядування (зустріч 7) також засвідчують, що у випадку виникнення конфлікту інтересів, скарг чи необ'єктивного підсумкового оцінювання, деканат може створити апеляційну комісію для вирішення конфліктних ситуацій відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (п.п. 7.1.7.-7.1.9.) та «Порядку вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ» (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure/>). Констатуємо відповідність підкритерію 5.3.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В нормативних актах КНУТШ академічна доброчесність визначається як стратегічна політика закладу та ключовий компонент підвищення якості освіти. На офіційному веб-сайті КНУТШ доступні документи, які регулюють політику, стандарти та процедури забезпечення академічної доброчесності: "Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ" (розділи 9.8, 10.7, підпункти розділів 7 і 8); "Етичний кодекс університетської спільноти" (<https://knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>); "Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності в КНУТШ" (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104>). Додатково, на веб-сайті університету доступні документи, спрямовані на запобігання корупції, такі як "Антикорупційна програма КНУТШ" (https://knu.ua/pdfs/official/preventing-corruption/antikoruptsiyna_prohrama.pdf) та "Порядок вирішення конфліктних ситуацій в КНУТШ" (<http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%BF%D0%B4%D1%84.pdf>) тощо. Виконання цієї політики здійснюється через "Постійну комісію Вченої ради з питань етики" (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>). Принципи академічної доброчесності впроваджені у Робочих програмах навчальних дисциплін, зокрема в ОК2 "Вступ до університетських студій" та ОК14 "Кваліфікаційна робота бакалавра". Зустрічі зі здобувачами вищої освіти (зустріч 3) свідчать про їх розуміння цих принципів, враховуючи той факт, що викладачі вже на етапі вивчення дисципліни ознайомлюють їх із завданнями та системою оцінювання. Сайт КНУТШ містить нормативні документи, такі як "Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагиату в КНУТШ" (<https://knu.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf>), відповідно до якого перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів проводиться на антиплагиатній платформі UNICHECK (<https://unicheck.com/>). Кваліфікаційні роботи бакалаврів перевіряються в повному обсязі, і відповідальність за порушення академічної доброчесності може включати зниження оцінки за роботу, повторне оцінювання, призначення додаткових контрольних заходів або додаткову перевірку інших робіт. Результати опитувань здобувачів (зустріч 3) та представників студентського самоврядування (зустріч 7) свідчать про їхнє розуміння питань академічної доброчесності. Випускова кафедра має відповідального за перевірку на антиплагиат, і тільки ті роботи, де показник унікальності становить не менше 60%, допускаються до захисту. Кваліфікаційні бакалаврські роботи зберігаються в цифровому репозитарії КНУТШ. Констатуємо відповідність підкритерію 5.4.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Виконання ОПП здійснюється передусім науково-педагогічними працівниками кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова ННІФ, а також представниками інших кафедр КНУТШ, які несуть відповідальність за його реалізацію. Результати інтерв'ю зі здобувачами свідчать про задоволення студентів і випускників різних років рівнем викладання дисциплін, пов'язаних із вивченням іспанської мови. Більшість НПП кафедри теорії та практики перекладу романських мов ім. М. Зерова, які викладають на ОПП, мають наукові ступені, у Веклич О., Дорошенко О., Шиянної І. наявний науковий ступінь, однак відсутнє вчене звання. НПП, які відповідають за викладання дисциплін, пов'язаних з англійською мовою, мають наукові ступені та вчені звання. У Дейкун О., Мельничук С., Міхненко Н., Нечипоренко М., немає вчених звань і наукових ступенів. Усі викладачі проходять підвищення кваліфікації, як в українських вищих навчальних закладах (здебільшого – у КНУТШ), так і в рамках міжнародних стажувань відповідно до укладених угод. Однак аналіз наукових публікацій працівників за останні 5 років свідчить, що частина викладачів, які беруть участь у реалізації ОПП, не має наукових статей у виданнях, які

індексуються в наукометричних базах Scopus і Web of Science. Особливо це стосується видань, які є релевантними для області знань, якою займається кафедра (за винятком Верби Г., Гончаренка М., Харченко Т., Трикашни Ю., Оленяка М., Заруцької О., Черноуса С., Фокіна С., Орличенка О., які мають публікації, індексовані у Web of Science та Scopus). Зауважимо, що серед членів проєктної групи за спеціалізацією, науковою та професійною діяльністю відповідною є лише Шиянова І. спеціальність і публікаційна діяльність Смуцинської І. пов'язана з французькою мовою, спеціальність та публікаційна діяльність Чернишової Ю. – з італійською, О.Вронська має лише 3 фахові публікації, а наведені ОПП дані щодо стажування стосуються викладання португальської мови. За отриманою інформацією під час акредитації можна зазначити невідповідність ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (пункт 38) декількох науково-педагогічних працівників, які викладають деякі дисципліни ОПП, зокрема: "Практичний курс іспанської мови," "Практика письмового та усного перекладу (іспанська мова)," "Порівняльна граматики іспанської та української мов," "Стилістика іспанської мови", "Лінгвокраїнознавство іспаномовних країн", "Англійська мова та переклад" (див. таблицю 2 та додаткові документи на запит ЕГ), що порушує чинну нормативну базу. Наведені в Коментарях (с.17) аргументи Університету щодо відповідності НПП не переконують у необхідності перегляду думки ЕГ: так публікації Гусейнкової О.М., Біркадзе О.В., Гомон Н.В., Мельничук, які забезпечують ОК– не фахові (переважно це – тези доповідей або публікації в нефахових збірках). Враховуючи висновки ЕГ та Коментарі університету, вважаємо недоліки суттєвими і констатуємо значну невідповідність критерію 6.1.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Документам, що визначають процедури конкурсного відбору НПП у КНУТШ є "Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка" (р.10, п. 10.2) «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ» (<https://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>); та «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ» (<https://science.knu.ua/upload/iblock/35d/35d232242b24a0d67b42a49bea2b2ea7.pdf>) Оголошення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, терміни та умови проведення конкурсу публікуються на веб-сайті КНУТШ. Процедура конкурсного відбору викладачів є чіткою, прозорою та відповідає вимогам законодавства України. Критерії відбору викладачів були визначені рішенням Вченої ради КНУТШ від 30 червня 2021 року та розроблено «Тимчасові критерії щодо оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників КНУТШ», які стосуються укладення контракту після конкурсу та його подальшого переукладення (<https://senate.univ.kiev.ua/wpcontent/uploads/2021/09/%D0%B2%D0%B8%D1%82%D1%8F%D0%B3.pdf>). Також існує «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ», затверджений Вченою радою КНУТШ 11 жовтня 2021 року, протокол № 4. Перевагу в конкурсному відборі мають НПП з відповідними науковими ступенями і вченими званнями, досвідом участі у міжнародній науковій діяльності. Результати інтерв'ювання фокус-груп підтверджують, що враховується не лише академічна, а й професійна кваліфікація. Під час опитування було виявлено, що приблизно 80 викладачів Науково-навчального інституту філології перебувають за кордоном з моменту введення воєнного стану в Україні, що змусило керівництво інституту вживати термінових заходів з добору викладачів. Констатуємо відповідність підкритерію 6.2, переконавшись у тому, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень освітнього процесу.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до навчального процесу здійснюється на ОПП майже виключно під час та в форматі виробничих практик, коли здобувачі мають змогу працювати в дипломатичних представництвах або перекладацьких компаніях, хоча до половини здобувачів проходять практику в У Центрі іспанської мови та культури, яке має обмежений потенціал для працевлаштування. Під час зустрічі із роботодавцями (зустріч 6) засвідчено участь у якості члена екзаменаційної комісії Жалая В.Я., представника Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН, потенціал для працевлаштування в якому також викликає питання. Представниця "Translation Agency Fresh Translation", присутня на зустрічі з ЕГ, засвідчила наміри про співпрацю, однак на момент акредитації конкретного залучення до організації та реалізації навчального процесу з боку цього роботодавця зафіксовано не було. Під час обговорення з учасниками фокус-груп виявлено, що зовнішні роботодавці не беруть участь у викладанні, але активно долучаються до заходів з профорієнтації та освітнього просвітництва. У Коментарі (с. 19) зазначається, що "У випадку ринку мовних та перекладацьких послуг роботодавці не завжди є фаховими перекладачами, і ще рідше вміють проводити аудиторні заняття з мови чи перекладу", що свідчить про поверхове уявлення про ринок лінгвістичних послуг, недооцінку методичного та дидактичного потенціалу його представників. Погоджуємось із ЕГ щодо часткової відповідності підкритерію 6.3 через формальний підхід до залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Під час спілкування з керівництвом та менеджментом КНУТШ (зустріч 1), а також із роботодавцями (зустріч 6), ЕГ встановила, що університет має можливість долучення професіоналів-практиків для участі у навчальних заняттях, але ця можливість не використовується належним чином на ОПП. Відкриті лекції, практичні заняття, керівництво практикою і кваліфікаційними роботами, які проводяться професіоналами-переважно забезпечується викладачами, що одночасно працюють на ОПП, а також є перекладачами-практиками і експертами галузі. Підтвердженням наявності практичного досвіду переважно вважаються видані посібники, як-от О.Вронська, Н.Чорна Практикум з перекладу юридичних текстів. К. 2014 або художні переклади, вага яких на ринку становить лише 10% <https://www.uati.org/survey-2020>, а інших матеріальних підтверджень (договорів, актів виконання робіт, реєстрації ФОП із відповідними КВЕД, довідками з місця роботи, де здійснюється переклад) немає. Наведені в СО аргументи щодо врахування досвіду доц. Фокіна С.Б. у викладанні усного перекладу - нерелевантні, оскільки НПП викладає "Термінознавство (іспанська мова)". Під час опитування фокус-груп було виявлено, що роботодавці не беруть участь у проведенні аудиторних занять, а професіонали-практики та експерти галузі переважно беруть участь у заходах

просвітницького та профорієнтаційного характеру, зокрема у форматі гостьових лекцій. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 6.4.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Загалом, КНУТШ створює сприятливі умови для професійного зростання свого викладацького складу. Регулювання професійного розвитку викладачів в університеті відбувається відповідно до "Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУТШ" (доступно на <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1997>)? "Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (Розділ 5 <https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). Викладачі КНУТШ підвищують свою кваліфікацію щонайменше один раз на п'ять років, з обсягом підвищення кваліфікації не менше 6 кредитів ЄКТС протягом цього періоду. Переважно покращують навички володіння комп'ютерними технологіями для дистанційного навчання (у рамках KNU Professionals Digital Skills Pro), здатність проводити фахові дослідження та публікувати їх у вітчизняних та міжнародних виданнях, навички володіння та викладання іноземних мов. КНУТШ та ННІФ проводять тренінги, спрямовані на розвиток соціальних навичок, підвищення педагогічної майстерності та фахового розвитку у рамках KNU Teach Week (<http://www.univ.kiev.ua/news/11415>, <http://univ.kiev.ua/news/12047>), а також проектами, спільно з роботодавцями, зокрема KNU Educators' Weeks, розробленими у співпраці з ІТ компанією Genesis. Інтерв'ю з учасниками фокус-груп показало, що викладачі освітньої програми, в цілому, задоволені системою професійного розвитку в університеті. Хоча були представлені документи про підвищення кваліфікації НПП випускової кафедри "Теорії і практики перекладу романських мов ім. Миколи Зерова" та інформація про міжнародні стажування викладачів. Деякі НПП які працюють на ОПП (асист. Біркадзе О.В., доц. Гомон Н.В., асист. Дорошенко О.Ю., доц. Калустова О.М., Викл. Мельничук С.) не мають підвищення кваліфікації чи міжнародних стажувань за останні 5 років, а в Коментарях (с.20), наданих із цього приводу, міститься інформація, щодо стажувань Біркадзе О.В. у 2014-2015, Дорошенко О.Ю. в 2017 році, що не може бути аргументом на користь урахування. Інформація про підвищення кваліфікації "Цифрова трансформація вищої освіти" (6 кредитів ЄКТС) у 2023 році Гомон Н.В. відсутня як у СО, так і документі "Інформація щодо викладачів, що працюють на ОПП «Переклад з іспанської та з англійської мов» (Додаток до таблиці 2 Відомості самооцінювання)" та "Сертифікати викладачів, які підтверджують міжнародні стажування, читання лекцій в закордонних ЗВО тощо (за останні 5 років)", наданих ОПП на запит ЕГ 30.11.2023 та 1.12.2023. Враховуючи вищезазначене, вважаємо відповідність підкритерію 6.5 частковою.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Під час зустрічі з керівництвом закладу вищої освіти (зустріч 1) та НПП (зустріч 2) було підтверджено активне сприяння розвитку педагогічної майстерності викладачів КНУТШ. З'ясовано, що науково-педагогічні працівники отримують стимул у вигляді подяк, грамот та фінансового винагородження. Система заохочення науково-педагогічних працівників визначена у "Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (розділ II, пункт 5). За наукові досягнення передбачено фінансове винагородження, а також вручення грамот чи подяк (наказ Ректора № 71-32 від 31.01.2014 р. "Про затвердження Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету КНУТШ за результатами наукової діяльності", розпорядження ректора "Про створення комісії з матеріального заохочення" від 10.12.2018 р. за №113, доступне на <http://science.univ.kiev.ua/news/official/3247/>). КНУТШ активно розвиває власні сертифікатні програми та проводить тематичні воркшопи на платформі професійного розвитку викладачів, доступній за адресою <https://www.facebook.com/KNUprofessionals/about>. Вдосконалення навичок у використанні технічних засобів навчання та сучасних ІТ-технологій є необхідним елементом для успішної реалізації навчального процесу. Відділ міжнародних зв'язків та відділ академічної мобільності університету ініціюють для викладачів та адміністративних працівників КНУТШ навчання та стажування, що дозволяє отримати стипендію в рамках програми "Erasmus +". За підтримки Посольства Королівства Іспанія та Асоціації іспанців України на базі ННІФ КНУТШ проводяться дидактичні курси іспанської мови як іноземної для викладачів із різних регіонів країни. З урахуванням результатів інтерв'ювання та аналізу нормативної бази, підтверджуємо відповідність підкритерію 6.6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Результати інтерв'ю з фокус-групами, огляд матеріалів та технічних ресурсів ЕГ довели, що матеріально-технічні засоби та навчально-методичне забезпечення забезпечують досягнення визначених цілей освітньої програми та планування розвитку навчального закладу. У Центрі іспанської мови та культури представлені навчально-методичні ресурси, які кожні два роки поповнюються матеріалами від Гранадського університету. Вважаємо недоцільним урахувати наведені ЕГ відомості про наявність кабінки для синхронного перекладу, оскільки такої ОК на ОПП

немає. Наведені ЕГ дані щодо використання в комп'ютерному класі "безкоштовної програмою madecat, де можна створити власні перекладацькі корпуси та глосарії" не відповідають дійсності тому, що: 1) MateCat – хмарна програма, яка не потребує інсталювання і комп'ютерному класі; 2) відсутня в переліку технологічних інструментів робочих програм ОПП; 3) призначення програми – передусім у перекладі, а не створенні перекладацьких корпусів та глосаріїв. Відсутність реакції на зауваження ЕГ в Коментарях, є свідченням декларативного, а не реального використання відповідного ПЗ. Відвіданий ЕГ Центр методики викладання японської мови та літератури має інтерактивну систему для проведення конференцій. Центр англійської мови та інформації забезпечує різноманітні форми навчання, включаючи заняття, speaking clubs та очні зустрічі, а його бібліотека регулярно поповнюється шляхом обміну фондів. У процесі спілкування з ЕГ, було встановлено, що здобувачі користуються сучасними лабораторіями для перекладу, обладнаними інтерактивними дошками та кабінетами для усного двостороннього та синхронного перекладу. Важливим є те, що поповнення необхідного обладнання та ресурсів відбувається через подання ННІФ. Формат навчання на 2023-2024 навчальний рік визначався за обсягом приміщень в ННІФ, а саме: 2-4 курси навчаються очно, 1 курс – дистанційно, враховуючи наявність місць у гуртожитку. У КНУТШ працює Наукова бібліотека ім. М. Максимовича, де електронний репозиторій поповнюється дисертаціями та кваліфікаційними роботами з 2022 року. Проте, не всі ресурси доступні через питання авторського права, і договори про передачу робіт в репозитарій зберігаються на випусковій кафедрі. Бібліотека надає послуги міжнародного міжбібліотечного абонементу, а НПП можуть замовляти літературу для майбутніх закупівель. Також, бібліотека надає доступ до різних ресурсів, таких як портал Research4Life, база даних видавництва "Центр учбової літератури" та реферативна база даних SCOPUS. У ході спілкування зі здобувачами (зустріч 3), було виявлено, що вони відчують нестачу фахової літератури, зокрема з лексикології, і що деяка література є застарілою або російською. Гарант ОПП та НПП завірили, що активно працюють над публікаціями власних науково-методичних розробок. Отже, ЕГ визнає часткову відповідність підкритерію 7.1.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У ЗВО забезпечено безкоштовний доступ до необхідної інфраструктури та ресурсів, які є важливими для здобуття освіти. Науково-навчальний інститут філології (ННІФ) має Wi-fi покриття, що дозволяє студентам та персоналу користуватися мережею eduroam. Усі учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до приміщень ЗВО для навчання, відпочинку та взаємодії з однокурсниками. У КНУТШ наявні коворкінги, креативні простори, внутрішній дворик та читальний зал, який надає можливість онлайн приєднатися до занять. НПП на зустрічі 2 наголосили, що здобувачі мотивуються до участі у конференціях молодих учених, де можна безкоштовно опублікувати тези, хоча вони не завжди, як вказала гарант, виявляють бажану активність. Крім цього, ННІФ систематично організовує різні семінари, круглі столи, просвітницькі події, тощо (наприклад 30.11 ЕГ відвідала «Андріївські вечорниці»). Про всі події учасники освітнього процесу повідомляються словесно, через сайт чи у соціальних мережах. В ННІФ доступні кафе, їдальня, мовні центри та медичний кабінет. Центр іноземних мов пропонує вивчення інших мов окрім основної програми. Здобувачі мають можливість взяти участь у конференціях молодих учених та інших заходах, що організовує ННІФ. Здобувачі ОПП проживають у гуртожитках №17 та №11, де надається зручний доступ до усіх необхідних умов для проживання. У гуртожитках наявні спортзал, читальні кімнати, а також забезпечена регулярна (раз на півроку) дезінфекція та можливість використання пральних машин (платна). Під час зустрічі з ЕГ здобувачі висловлювали зауваження стосовно технічного обслуговування у гуртожитку №17. Гарантом було надано пояснення щодо механізму надсилання скарг та пропозицій через платформу UNIDOS, на якій систематично проводяться опитування. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 7.2, враховуючи висунуті учасниками освітнього процесу зауваження та дії для їх вирішення.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ЕГ переконалася в безпеці освітнього середовища у ННІФ та в КНУТШ в цілому. Відповідно до положень пунктів 81 та 86 Стратегічного плану розвитку Університету на період з 2018-2025 рр., визначено мету забезпечення безпеки освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/B5r6OZ8>). Правила внутрішнього розпорядку КНУТШ (<https://cutt.ly/r5r6TCd>) та Правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках (<https://cutt.ly/M5r6ybu>) забезпечують належні умови для праці та навчання. У ННІФ встановлені інструкції з техніки безпеки, розміщено вогнегасники, а в корпусах ведеться відеоспостереження. Медпункт функціонує для забезпечення медичної допомоги. ЕГ впевнилася, що доступ до будівель ЗВО можливий лише через контрольний пункт охорони з поясненням мети візиту. Під час проведення акредитаційної експертизи, ЕГ переконалася в належному стані укриття та обізнаності здобувачів щодо дій у разі оголошення сигналу повітряної тривоги. Представник Психологічної служби підтвердила проведення конфіденційних індивідуальних консультацій, надання онлайн-підтримки та підвищення кваліфікації для НПП. Інформація про Психологічну службу регулярно оновлюється на веб-сайті, де зазначено адреси електронної пошти, Telegram та Facebook сторінок. Також, для емоційної підтримки студентів, діє чат Helper HUB та цілодобовий чат із психологом. ЕГ підтвердила, що здобувачі постійно відчувають підтримку від гаранта ОПП, НПП та студентського самоврядування. Констатуємо відповідність підкритерію 7.3.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Під час інтерв'ю зі здобувачами (зустріч 3), ЕГ переконалася, що в КНУТШ впроваджено систему освітньої, організаційної, консультативної та соціальної підтримки. Гарант ОПП наголосила, що інформацію можна отримати різними шляхами: через веб-сайти КНУТШ та ННІФ, спілкування з нею, НПП, а також з представниками структурних підрозділів особисто, за допомогою онлайн зустрічей, через соціальні мережі та телефон. Студентський парламент систематично оновлює інформацію щодо освітнього процесу в каналі Telegram (https://t.me/spu_knu). Для моніторингу ментального здоров'я всіх учасників освітнього процесу та надання безкоштовних психологічних консультацій функціонує Психологічна служба КНУ (<https://psyservice.knu.ua>). Відділ академічної мобільності та

відділ міжнародних зв'язків (<https://cutt.ly/H5okbGB>), (<http://international.knu.ua>) надають відомості щодо міжнародних можливостей. Відділ сприяння працевлаштування (<http://jobs.knu.ua/>) надає рекомендації та інформацію про можливості працевлаштування. Актуальна інформація щодо організації освітнього процесу регулярно оновлюється на веб-сайті ННІФ (<https://cutt.ly/r5ohAsA>) та в соціальних мережах (<https://www.facebook.com/kyiv.university/>), (<https://www.facebook.com/philology.knu.ua/>), (<https://cutt.ly/x5okDaf>). Під час обговорення з НПП, гарантом, здобувачами та прямими представниками зазначених структур, ЕГ переконалася у високій ефективності їхньої комунікації. Учасники освітнього процесу на зустрічах відзначили співпрацю як злагоджену, своєчасну та якісну. Констатуємо відповідність підкритерію 7.4.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час проведення виїзної акредитаційної експертизи, ЕГ переконалася в тому, що КНУТШ забезпечує необхідні умови для здійснення права на освіту осіб із особливими освітніми потребами. У ЗВО вже діє відповідна внутрішня документація, яка доступна на офіційному веб-сайті (<https://cutt.ly/H5oqMil>). Згідно з "Положенням про організацію освітнього процесу" (<https://cutt.ly/n5oqG97>), КНУТШ гарантує усім учасникам освітнього процесу, включаючи здобувачів освіти з особливими потребами, безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надає їм професійну консультативну підтримку та інші необхідні заходи, а також забезпечує належне технічне забезпечення аудиторного фонду та гуртожитків, а також підтримує випускників у пошуку роботи. У положенні (пп. 9.6.2 та 9.6.30) також прописана інформація щодо надання відпусток для різних категорій осіб з особливими освітніми потребами. Згідно з "Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення" забезпечується супровід таких осіб та надання будь-якої допомоги (<https://cutt.ly/25oqXKJ>). У КНУТШ вироботано "Пам'ятку про правила комунікації із людьми з інвалідністю" (<https://cutt.ly/U5oqBwU>). У ННІФ, де здійснюється реалізація ОПП, розташовані пандуси, є спеціально обладнані вбиральні, умовні позначення виконані шрифтом Брайля для забезпечення комфортних умов навчання осіб з особливими освітніми потребами. ЕГ переконалася, що наразі відсутні такі особи, які користуються цими умовами. Констатуємо відповідність підкритерію 7.5.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час зустрічей із представниками різних фокус-груп, ЕГ визначила, що в КНУТШ вже сформовано чіткий та зрозумілий алгоритм для вирішення різноманітних конфліктних ситуацій. Відповідна інформація про процедури вирішення таких питань регламентована в розділі "Нормативні акти" на офіційному сайті. Тут розміщено ряд документів, таких як "Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу" (<https://cutt.ly/Q5osGat>), "Етичний кодекс університетської спільноти" (<https://cutt.ly/L5osJfW>), "Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу" (<https://cutt.ly/a5osL21>), "Порядок вирішення конфліктних ситуацій" (<https://cutt.ly/75osBHN>), "Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству" (<https://cutt.ly/Y5os1Wf>), та "Антикорупційна програма" (<https://cutt.ly/m5os3kU>). Гарант ОПП підтвердила, що здобувачі освіти інформовані щодо цих процедур. Під час зустрічі з здобувачами освіти підтверджено, що вони обізнані із шляхами та методами вирішення конфліктних ситуацій. Для запобігання корупції, на веб-сайті КНУТШ створено окремий розділ "Запобігання та протидія корупції" (<https://cutt.ly/s5osOHs>), де розміщено Антикорупційну програму. Для повідомлення про виявлені факти корупції існують електронна адреса (anticor@univ.kiev.ua) та поштова адреса (01601, м. Київ, вул. Володимирська, 60), а також телефон (044) 239-31-60. Здобувачі освіти не надали інформації про виявлені факти корупції. У разі виникнення конфліктних ситуацій КНУТШ застосовує принцип діалогу та прагне знайти рішення в будь-яких обставинах. За період існування цієї ОПП серйозних конфліктних ситуацій не виникло, хоча здобувачі освіти вказали на події, пов'язані з незадоволеністю конкретним викладачем (психологічний тиск), методами викладання та іншими питаннями. Гарант ОПП зазначила, що будь-який учасник освітнього процесу може звертатися до неї стосовно порушення принципів чи норм у процесі навчання, представляючи відповідні аргументи/докази. Додатково можна звернутися до керівника структурного підрозділу, який розглядає справу, а у випадку грубого порушення етичних норм, згідно з Етичним кодексом, справу розглядає Етична комісія, в складі якої 9 членів. Під час спілкування з представниками студентського самоврядування на зустрічі 7, ЕГ отримала інформацію про ситуації необ'єктивного оцінювання, які зазвичай вирішуються локально між викладачем та студентом, зокрема щодо самостійного (без допомоги штучного інтелекту) виконання завдань. Також вказано, що розповсюдженою практикою є питання про зміну викладача, які швидко вирішуються на локальному рівні. Студенти вільно можуть подавати будь-які скарги. Ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями чи дискримінацією, виявлено не було. Констатуємо відповідність підкритерію 7.6

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм (ОПП) у закладі вищої освіти (ЗВО) визначені у «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://cutt.ly/CwORgiJG>), «Наказі про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису ОПП, структурних вимог до інформаційного пакета, форм РПНД дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників» (<https://cutt.ly/YwORxCwa>) та «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (пп. 2.1.–2.12 (<https://cutt.ly/PwORvL3T>)). В процесі взаємодії з науково-педагогічними працівниками (НПП) та гарантом, ЕГ підтвердила, що ОПП регулярно переглядається один раз на 5 років, але може бути змінено за згодою гаранта, відповідно до п. 2.14.2 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ». Керівник відділу забезпечення якості освіти (зустріч 8) вказала, що при необхідності зміни можуть бути внесені, наприклад, після результатів опитування щодо якості ОПП. Однак на даний момент таких змін запроваджено не було, що не дозволяє засвідчувати ефективність процедури моніторингу та періодичного перегляду ОП. Проректор з науково-педагогічної роботи (зустріч 1) підкреслив, що внесення змін до ОПП без згоди гаранта неможливе, і додав, що у КНУТШ проводяться два університетські опитування: перше стосується досвіду перебування у ЗВО, а друге – оцінки відповідності очікувань після вступу, проведене серед першокурсників. ЕГ визнає часткову відповідність підкритерію 8.1.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами з різних курсів (зустріч 3), було засвідчено що опитування щодо якості викладання ОК проводиться ННІФ у кінці кожного семестру для студентів 1-4 курсів (останнє - у червні 2023 р., результати опубліковані на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/hwORFhfO>)). Крім того, вони зазначили, що проводиться опитування щодо викладачів навчальних дисциплін, результати якого обговорюються із гарантом. ЕГ встановила випадки заміни викладачів через некомпетентність чи особливості стилю подання матеріалу. Здобувачі висловили бажання збільшити кількість годин на вивчення ОК зі спеціальності за рахунок скорочення ОК5. Думку було враховано перенесенням ОК на пізніший термін. Гарант ОПП підтвердила запит від здобувачів щодо проведення державного іспиту з другої іноземної мови (англійської), врахований в ОПП. ЕГ переконалася, що будь-які пропозиції щодо поліпшення ОПП та виявлені недоліки в процесі навчання можуть бути висловлені здобувачами усно або письмово (шляхом листування, Viber, Telegram, Facebook) гаранту або НПП. Результати опитувань обговорюються гарантом разом із здобувачами. Здобувачі вказали, що щотижня проводяться зустрічі з гарантом, на яких можна висловити будь-які зауваження стосовно ОПП. Крім того, загалом вони задоволені якістю освіти на ОПП, але висловили побажання щодо оновлення навчально-методичного забезпечення з лексикології і виразили потребу у більш інтенсивному вивченні англійської мови. ЕГ виявила недостатню інформованість здобувачів щодо вибіркових дисциплін, хоча гарант завірила, що часто взаємодіє та передає відповідну інформацію. Також студенти активно приєднуються до процесу перегляду освітньо-професійних програм, вносячи пропозиції щодо змісту навчальних дисциплін, навчальних планів та удосконалення навчального процесу через структури студентського самоврядування відповідно до «Положення про студентське самоврядування» (<https://cutt.ly/XwOURNBN>), хоча у вільному доступі результатів таких опитувань немає, так само, як і впливу таких опитувань на ОПП. Представники студентського самоврядування підкреслили свою участь у внутрішньому забезпеченні якості освіти, беручи участь у засіданнях Науково-методичної комісії ННІФ та КНУТШ, Вченої ради інституту та університету. Крім того, Департамент соціологічних досліджень ініціює збір інформації про якість освітньо-професійних програм (<https://cutt.ly/kwOUDWN1>). ЕГ визначила, що ці дії відповідають вимогам підкритерію 8.2.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Взаємодія з роботодавцями визначається «Положенням про раду роботодавців у КНУТШ» (<https://cutt.ly/WwOIa7M4>). Представники роботодавців, зокрема ФОП Ульянова, підкреслила постійну взаємодію з кафедрою, зокрема щодо організації практики, однак в наказах про проходження практики за 2021-2022 та 2022-2023 https://drive.google.com/file/d/1Tw5TMJjG4QFQKdaRRLwSJRh6bzGM6nL_/view такої бази практики немає. Свідчень впровадження практики послідовного перекладу у Zoom, які, за словами НПП, були розглянуті та враховані, в робочих програмах не виявлено. Координатор перекладацької практики у Посольстві України у Мексиканських Сполучених Штатах наголосила на ефективній комунікації з гарантом у контексті перекладацької практики, де пропозиції були уважно враховані, однак конкретика щодо пропозицій в наданих ОПП матеріалах відсутня. Директор Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН підкреслив свою участь у рецензуванні робіт, головуванні в ЕК та обговоренні ОПП раз на рік, однак результатів обговорення виявлено не було. Організація зустрічей з працівниками посольств і торгових представництв Іспанії та Латинської Америки, а також ініціативи від Департаменту соціологічних досліджень (<https://cutt.ly/kwOUDWN1>) також додатково підтримують ефективну взаємодію з роботодавцями та сприяють адаптації програм до потреб ринку праці. Учасники освітнього процесу, зокрема студенти, беруть активну участь у галузевих конференціях, які дозволяють їм обговорювати тенденції розвитку перекладу та спілкуватися з теоретиками і практиками галузі. Крім того, здобувачі можуть ділитися своїм досвідом і висловлювати пропозиції щодо вдосконалення освіти, які ретельно аналізуються гарантом ОПП та НПП. Враховуючи декларативність урахування побажань роботодавців, відсутність конкретики щодо запропонованих та прийнятих (чи відхиленіх) змін в ОПП констатуємо часткову відповідність підкритерію 8.3.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Гарант ОПП повідомила, що, в основному, слідкує за кар'єрним розвитком випускників, переглядаючи їхні профілі у соцмережах та інших загальнодоступних ресурсах, оскільки у КНУТШ відсутня консолідована база даних випускників.

Крім того, вона взаємодіє з бакалаврами 4-го курсу стосовно продовження навчання на магістратурі, зазначаючи, що багато випускників вирішують продовжувати навчання на цій чи інших освітньо-професійних програмах у ННІФ. Під час зустрічі з НПП (зустріч 2) було повідомлено, що випускники ОПП працюють викладачами в КНУТШ або інших закладах вищої освіти, у видавництвах України, в МЗС України та дипломатичних представництвах іспаномовних країн. Відгуки випускників також доступні на сайті ННІФ (<https://cutt.ly/fwOIJWov>). Запрошені випускники (зустріч 5) підкреслили, що доброю практикою є перенесення вивчення обов'язкового компонента "Філософія" з першого року навчання на третій. Також вони зазначили, що після завершення навчання на 4-му курсі проводилося опитування щодо якості освіти на ОПП, в результаті чого вони висловили бажання збільшити кількість годин для вивчення англійської мови. Варто відзначити, що випускники не брали участь у обговоренні ОПП, однак під час додаткової зустрічі один із випускників вказав, що він брав участь у перегляді програми, надаючи відгук та ділячись практичним досвідом. ЕГ зауважує, що взаємодія з випускниками може бути більш активною, наприклад, за допомогою запрошення їх на засідання кафедри, участі у культурно-мистецьких та освітніх заходах, а також організації регулярних зустрічей для професійної орієнтації здобувачів.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Під час дискусії із гарантом ОПП, НПП та адміністрацією ЗВО, ЕГ отримала засвідчення, що у випадку виявлення недоліків в ОПП (висловленням здобувачів, роботодавців та інших зацікавлених сторін), вони проводять глибокий аналіз і приймають рішення щодо можливих змін. Проректор з науково-педагогічної роботи (зустріч 1) пояснив, що після здійснення опитувань щодо рівня задоволеності ОПП в TRITON, Відділ забезпечення якості освіти ЗВО аналізує дані, де результати подаються директорові ННІФ за кожною освітньою програмою, і гарант конкретної ОПП приймає участь у відповідних опитуваннях НПП. На зустрічах НПП вказали, що наразі TRITON неактивний, проте випускники ОПП стверджують, що опитування проводилося у другому семестрі 4-го року навчання. Під час обговорення з ЕГ гарант ОПП (зустріч 2) зазначила, що було збільшено обсяг ОК "Комплексна дисципліна «Стилістика перекладного тексту»" та введено нову дисципліну "Порівняльні студії". "Курсовий проєкт" було названо "курсовою роботою". Гарант та члени проєктної групи ОПП щорічно проводять моніторинг ОПП; питання внесення змін обговорюються на кафедральних засіданнях та реєструються в протоколах. Крім того, гарант ОПП та НПП на другій зустрічі вказали, що проєктна група аналізує досвід європейських ЗВО (наприклад, Гранадський університет, Страсбурзький університет) для покращення перекладацького аспекту в ОПП, однак зміст РП не фіксує врахування такого досвіду (стосовно розмежування усного та письмового перекладу, недоречності поєднання викладання мови та перекладу в одній дисципліні). Констатуємо часткову відповідність підкритерію 8.5, вважаємо, що періодичний перегляд ОПП один раз у п'ять років може бути недостатнім, враховуючи динамічні зміни на ринку праці, які підтверджують у Коментарі (с.3) представники університету.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час зустрічі з ЕГ гарант наголосила, що протягом реалізації цієї програми систематично вивчається та аналізується досвід проходження акредитації інших освітньо-професійних програм (2019/2020 та 2021/2022) ННІФ та КНУТШ. Це здійснюється через аналіз інформації самооцінювання, консультації з іншими гарантами, участь у проєктних групах та інші джерела (<https://cutt.ly/ZwORos6m>). Крім того, гарант освітньо-професійної програми та керівник кафедри "Теорії і практики перекладу романських мов ім. Миколи Зерова" брала участь у програмі підвищення кваліфікації під назвою "Роль гарантів освітньо-професійних програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти" (травень 2022 р.), організованій відділом забезпечення якості КНУТШ та інститутом післядипломної освіти (<https://cutt.ly/WwOT85CR>). Визнаємо відповідність підкритерію 8.6.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Гарант освітньо-професійної програми (ОПП), НПП, адміністрація КНУТШ та представники структурних підрозділів вказали на ефективність 5-рівневої системи забезпечення якості освіти. На різних рівнях (здобувачі та їх ініціативні групи, кафедри, гарант та проєктні групи, НПП, роботодавці, структурні підрозділи, загальноуніверситетські структурні підрозділи, дорадчі органи, наглядова рада, ректор, вчена рада), відбувається контроль за реалізацією та покращенням ОПП. Згідно з даною системою, на рівні здобувачів та їхніх ініціативних груп проводиться моніторинг інформаційного супроводу, на рівні кафедр та проєктних груп реалізується та моніториться ОПП, а структурні підрозділи здійснюють впровадження, адміністрування та моніторинг ОПП. Вплив роботодавців та випускників на зміст ОП, передбачений у внутрішніх документах, фактично декларативний. Загальноуніверситетські структурні підрозділи та дорадчі органи розробляють та апробують загальноуніверситетські рішення, а наглядова рада, ректор та вчена рада приймають загальноуніверситетські рішення щодо забезпечення якості освіти та затвердження/закриття ОПП. Керівник Відділу забезпечення якості освіти ЗВО зауважила, що цього року вони організували III Міжнародну науково-практичну конференцію "Розбудова внутрішніх систем забезпечення якості у ЗВО України". В ході спілкування з фокус-групами ЕГ переконалася, що існує практика заохочення участі НПП, здобувачів та представників структурних підрозділів КНУТШ у обговоренні та удосконаленні ОПП. НПП вказали, що систематично консультуються з гарантом ОПП та колегами щодо оновлення навчально-методичного забезпечення, використання інноваційних технологій, різних освітніх платформ, діляться отриманим досвідом як у межах КНУТШ, так і за її межами. Ініціативи та пропозиції, щодо вдосконалення, обговорюються на різних рівнях та включаються до зведеного плану змін для оновлення ОПП. Гарант ОПП зазначила, що розгляд запропонованих змін відбувається на засіданнях Науково-методичної комісії ННІФ, відділу забезпечення якості освіти та навчально-методичного відділу. Рішення про внесення змін або їх відхилення приймається після обговорення. Констатуємо часткову відповідність підкритерію 8.7, тому, що перегляд ОПП один раз за п'ять років є недостатнім, враховуючи динаміку змін на ринку лінгвістичних послуг.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Документи, які регулюють норми та обов'язки учасників освітнього процесу в університеті, доступні для ознайомлення на веб-сайті університету. Вивчення цих документів підтверджує, що права та обов'язки учасників освітнього процесу сформульовані чітко та зрозуміло. Взаємодія із здобувачами освіти та НПП свідчить про те, що вони, як правило, мають інформованість щодо нормативних документів, розуміють свої права й обов'язки, а також ознайомлені з процедурами, що визначають освітній процес. Здобувачі отримують доступ до необхідної інформації через веб-сайти університету та за допомогою соціальних мереж.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Виявлено, що на веб-сайті університету відсутній окремий розділ для обговорення проєктів освітньої програми, де можна було б ознайомитися зі звітом щодо результатів громадського обговорення та пропозиціями усіх зацікавлених сторін. Констатуємо відсутність можливості перевірити, чи висловлювались зауваження і пропозиції від зацікавлених сторін під час громадського обговорення. Рекомендації від зацікавлених сторін теж виявлено не було. Констатуємо, що на веб-сайті ОП вказано електронну адресу гаранта освітньої програми, на яку зацікавлені особи можуть направляти свої рекомендації та зауваження.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Під час аналізу було встановлено, що на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу оприлюднена точна та надійна інформація щодо ОП. Ця інформація включає цілі програми, очікувані результати навчання та компоненти, а також інші важливі аспекти, такі як обов'язкові та вибіркові дисципліни, теми кваліфікаційних робіт, інформація про участь у програмах академічної мобільності. Рівень прозорості та доступності інформації університету є досить високим. Це забезпечує усі зацікавлені сторони необхідною інформацією щодо участі в освітньому процесі та взаємодії з вищим навчальним закладом.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування та цілі освітньої програми

Обов'язкові та вибіркові курси забезпечують студентів базовими знаннями, але на жаль, не відповідають тенденціям розвитку галузі перекладу. Для того щоб відповідати сучасним тенденціям на ринку перекладацьких послуг ОПП, що акредитується вочевидь бракує цілого ряду дисциплін. Наприклад, таких ОК, як Менеджмент перекладацьких проєктів, Технології перекладу (чи хоча б Автоматизовані системи перекладу), Постредагування машинного перекладу, Локалізація тощо. Саме наявність таких (та інших подібних) дисциплін уможливить безпроблемну інтеграцію випускників ОП у відповідні галузі та сектори економіки.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо до початку нового н.р.: 1) удосконалити структурно-логічну схему ОПП в контексті системності зв'язків та взаємопов'язаності компонентів; 2) удосконалити зміст ОК4 і ОК5; 3) урахувати думку здобувачів 1 курсу щодо впровадження змішаного, а не дистанційного формату навчання; 4) виокремити вивчення англійської мови та переклад (усний та письмовий) з англійської мови в окремі дисципліни (або модулі в наявних); 5) актуалізувати набуття ПРН 25 системним вивченням САТ-інструментів; 6) системно залучати до обговорення ОПП реальних роботодавців (можливо, керівників баз практик), фіксувати результати таких зустрічей, наближати зміст ОПП до умов ринку лінгвістичних послуг; 7) посилити потенціал перекладацьких практик через залучення обох робочих мов, реалізацію навичок усного та письмового перекладу; уникнути дублювання ВК для блоків; розмістити на сторінці кафедри усі програми ВК; розглянути можливість перевести дисципліну "Інноваційні технології у перекладацькій практиці" у статус обов'язкових із фокусом не лише на інструменти корпусної лінгвістики, а й САТ-tools та інші інструменти автоматизації письмового перекладу; регулярно інформувати здобувачів про освітньо-наукові заходи, конкурси, конференції, проєкти, залучати їх до участі, пояснюючи перспективи такої діяльності (гарант ОПП, куратори академічних груп, завідувач кафедри).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Незважаючи на наявність реальних результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, практично їх не зараховано, що опосередковано свідчить про відсутність ініціативи представників ОПП щодо такого зарахування. Рекомендації: вжити заходів на системному рівні для інформування здобувачів освіти про їхні права на визнання результатів навчання, отриманих через неформальну та інформальну освіту, заохочувати здобувачів подавати запити на зарахування таких результатів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо: 1) налагодити систематичне залучення здобувачів вищої освіти до участі в наукових конференціях, публікації результатів наукових розвідок; 2) до початку 2024-2025 н.р. впровадити механізм системну фіксацію зауважень стейкхолдерів щодо оновлення змісту ОП; 3) до початку 2024-2025 н.р. здійснити критичний перегляд списків рекомендованих джерел до ОК, надати здобувачам доступ до спеціалізованого перекладацького ПЗ у межах ОК, де це вбачається ПРН, розмістити оновлені РПНД на сторінці ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано: 1) урахувавши змішаний характер освітнього процесу, перебування здобувачів за кордоном на стажуваннях або програмах академічної мобільності до початку 1 семестру 2024-2025 н.р. впровадити електронний журнал для реєстрації всіх видів оцінювання студентів, що також підвищить прозорість та інформованість стосовно поточних результатів; 2) до початку 2 семестру 2023-2024 н.р., розмістити програму Підсумкового іспиту з англійської мови для інформування студентів щодо змісту, вимог та процедур оцінювання підсумкового іспиту з англійської мови.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендуємо впродовж 2023-2024 та 2024/2025 н.р.: 1) підвищити публікаційну активність та пройти стажування НПП, які забезпечують ОК8, ОК9, ОК18, ОК20, ОК21.; 2) зафіксувати професійний перекладацький досвід викладачів у вигляді офіційних підтверджень перекладацької діяльності задля прозорості врахування цього досвіду в доборі НПП, що забезпечують ОК; 3) розробити план (на основі опитувань, співпраці з базами практик тощо) залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків з галузей, відмінних від художнього перекладу, представників галузевих (перекладацьких) організацій, діяльність яких не несе виключно просвітницький чи науковий характер задля формування коректного уявлення здобувачів про український ринок лінгвістичних послуг.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо: 1) регулярно оновлювати навчально-методичний апарат, зокрема перед кожним навчальним роком, і уникати використання російськомовних джерел; 2) стимулювати НПП до публікацій наукових статей та написання посібників, підручників, монографій для покращення якості викладання фахових навчальних дисциплін; 3) забезпечити здобувачів доступом до САТ-інструментів в комп'ютерній лабораторії для повноцінного забезпечення ПРН 25; 4) контролювати належність реагування технічних служб гуртожитку № 17 на скарги здобувачі.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано: реагувати на динаміку на ринку праці, засвідчену як українськими http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2016_3_21, так і європейськими фахівцями, впроваджуючи не лише формальні (зумовлені зміною кількості годин чи уточненням назв), але й сутнісні зміни в ОП щодо набуття сервісорієнтованих та технологічних компетентностей https://commission.europa.eu/system/files/2022-11/emt_competence_fwk_2022_en.pdf, які забезпечують, у тому числі, Гранадський та Страсбурзький університети; активізувати співпрацю з випускниками (розглянути можливість створення консолідованої бази даних для випускників; ініціювати профорієнтаційні та практичні зустрічі із випускниками ОПП для здобувачів та НПП).

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо створити на веб-сайті університету окремий розділ для обговорення проєктів освітньої програми, де існувала б можливість ознайомитися зі звітом щодо результатів громадського обговорення та пропозиціями усіх зацікавлених сторін. Запропонована форма обговорення та фіксація результатів обговорення проєкту ОПП на веб-сайті університету не є єдиною можливою опцією, але є найбільш розповсюдженою і, як здається, найбільш простою в реалізації.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

